

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2013**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. DIAGNOZA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY GRYPINO	3
2. MISJA PROGRAMU	5
3. INTERESARIUSZE PROGRAMU	6
4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	6
5. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU	6
6. KIERUNKI DZIAŁAŃ	5
6.1 Kierunki działań do celu szczegółowego 1	7
6.2 Kierunki działań do celu szczegółowego 2	7
6.3 Kierunki działań do celu szczegółowego 3	9
6.3.1 Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży	9
6.3.2 Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej	10
6.3.3 Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców	10
6.3.4 Działania na rzecz bezpieczeństwa w miejscach publicznych	11
6.3.5 Działania na rzecz ograniczania populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie	11
6.4 Kierunki działań do celu szczegółowego 4	11
6.5 Kierunki działań do celu szczegółowego 5	11
7. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	12
8. REALIZATORZY PROGRAMU	13
9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	13
10. SPIS WYKRESÓW I TABEL	14

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Gryfino na rok 2013 – zwany dalej Programem- reguluje prowadzenie na terenie Gminy Gryfino działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Podstawą działań założonych w Programie jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012 r. poz. 1356,) oraz założenia zawarte w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2007 – 2015 i Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gryfino na lata 2009 - 2020

Podstawowym założeniem Programu jest promowanie roli rodziny i promocja zdrowego stylu życia. Rozbudzenie wśród młodzieży od najmłodszych lat zainteresowania różnymi formami aktywności jako alternatywy wobec uzależnień i kształtowanie prawidłowych nawyków prozdrowotnych. W zamierzeniach programu jest takie ukierunkowanie działań, by u dzieci i młodzieży rozbudzić poczucie społecznego zaangażowania, wrażliwość na problemy innych, kształtowanie postawy szacunku wobec rodziców i poprawę komunikacji międzypokoleniowej.

Program ma również charakter edukacyjno – korekcyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i terapeutyczny – wspomagający dla osób współuzależnionych.

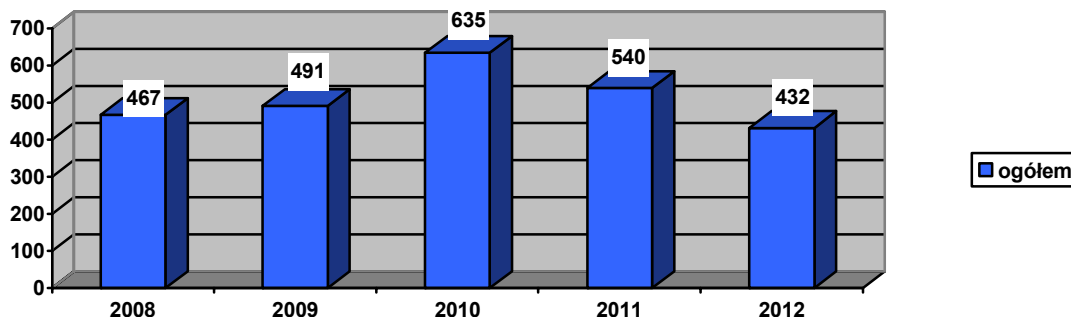
Władze gminy, podejmują corocznie w ramach realizacji przyjmowanego Programu różnego rodzaju działania mające na celu zahamowanie tendencji wzrostowej tych zjawisk i zminimalizowanie ich skutków, zwłaszcza tych, które prowadzą do destrukcji rodziny. Podejmowany rokrocznie nowy, ale zasadniczo nieodbiegający w swej formie i treści od poprzednich Program warunkuje w dużym stopniu jego skuteczność. Działania związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych są działaniami długofalowymi, chociaż wiele osób chciałoby by pewne problemy były rozwiązane natychmiast. Jednak specyfika tej problematyki uniemożliwiają szybkie rozwiązania.

1. DIAGNOZA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY GRYFINO

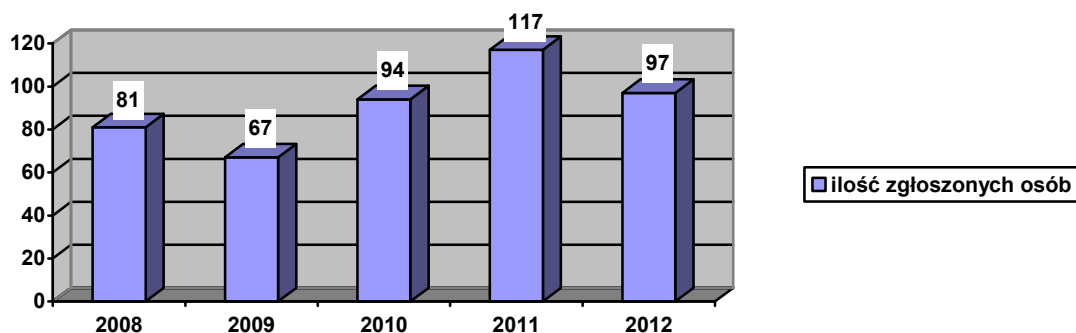
Przy opracowaniu Programu zostały wykorzystane dane pochodzące z:

- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfinie
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie – Sekcji Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy

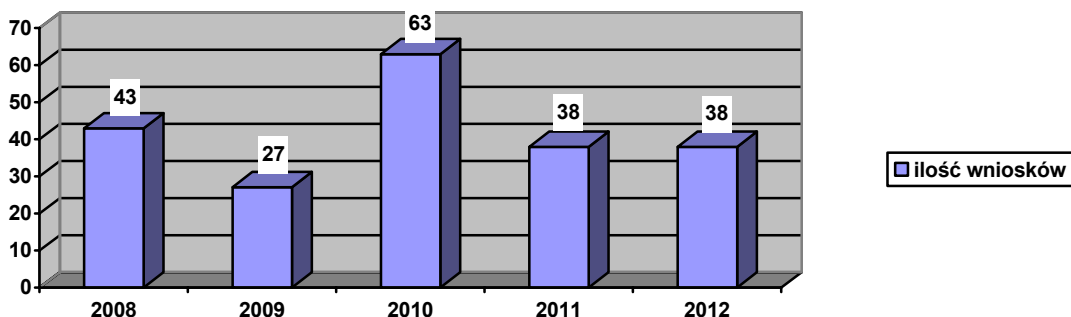
Wykres nr 1. Liczba udzielonych porad w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym w latach 2008 – 2012

Wykres nr 2. Liczba osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem podjęcia czynności zmierzających do zastosowania leczenia odwykowego w latach 2008 – 2012

Wykres nr 3. Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Gryfinie celem nałożenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w latach 2008 – 2012

Jeżeli rok 2008 potraktujemy jako bilans otwarcia, a rok 2012 jako rok zamknięcia tego bilansu, to z danych przedstawionych na powyższych wykresach wyłaniają się następujące wnioski:

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013

- liczba udzielonych porad w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym przy regularnym wzroście do roku 2010 od dwóch lat zachowuje tendencję spadkową. Liczba udzielonych porad w roku 2012 w stosunku do roku 2010 – spadek o około 35%. Powodem tendencji spadkowej jest większa świadomość mieszkańców gminy na temat kompetencji poszczególnych instytucji działających w ramach pomocy w zakresie leczenia uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Niewątpliwie udało się to osiągnąć między innymi poprzez ulotkę opracowaną przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która przez te wszystkie lata dostępna była w jednostkach pomocowych działających na terenie gminy Gryfino oraz dodatkowo przekazywana była osobom potrzebującym pomocy podczas interwencji. Przekazywali ją policjanci, pracownicy społeczni, pedagodzy oraz kuratorzy.

- w stosunku do roku 2010 nastąpił znaczny spadek liczby kierowanych wniosków do Sądu Rejonowego w Gryfinie celem nałożenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Spadek o ponad 60%. Powodem spadku kierowanych wniosków jest coraz większa chęć podejmowania przez osoby uzależnione leczenia odwykowego na zasadzie dobrowolności.

Na terenie gminy Gryfino funkcjonuje Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu, która w roku 2012 zarejestrowała 232 osoby. W stałym kontakcie terapeutycznym w roku 2012 były 194 osoby, z których 123 osoby zgłosiły się tam na zasadzie dobrowolności.

W efekcie dotychczas podejmowanych działań we współpracy z właściwymi instytucjami i organizacjami można zauważyć że wzrasta liczba osób i rodzin, które chcą korzystać z pomocy w rozwiązywaniu swoich problemów i które dzięki temu wsparciu wychodzą z sytuacji kryzysowych. Brak tych działań oznaczałby pogłębianie się ww. problemów i ciągły wzrost liczby dysfunkcyjnych rodzin.

W związku z powyższym istnieje potrzeba podjęcia w oparciu o dotychczasowe i tworzone zasoby instytucjonalne dalszych określonych, systemowych działań zmierzających do zmniejszenia rozmiarów istniejących problemów alkoholowych i zapobiegania powstawaniu nowych. Celowi temu służy właśnie Program.

2. MISJA PROGRAMU

Promowanie roli rodziny jako podstawowej jednostki społecznej poprzez wskazywanie zdrowego stylu życia i różnych alternatyw spędzania czasu wolnego.

3. INTERESARIUSZE PROGRAMU

Program swym zasięgiem obejmuje wiele grup docelowych. W części profilaktycznej jest to ogół społeczeństwa, ale przede wszystkim dzieci i młodzież, w tym młodzież z grup ryzyka. W części dotyczącej leczenia Program adresowany jest do osób używających alkohol w sposób szkodliwy i uzależnionych od niego a także do osób żyjących w otoczeniu uzależnionego.

4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych oraz ograniczanie skutków związanych ze spożywaniem alkoholu przez mieszkańców Gminy Gryfino.

5. CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą domową.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

6. KIERUNKI DZIAŁAŃ

6.1 Kierunki działań do celu szczegółowego 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

♦ umożliwienie osobom uzależnionym od alkoholu uczestnictwa w programach terapeutycznych i współdziałanie w tym celu z placówką leczenia odwykowego poprzez udział w finansowaniu świadczeń terapeutycznych (nie objętych finansowaniem przez Narodowy Fundusz Zdrowia) dla osób uzależnionych od alkoholu – mieszkańców miasta i gminy Gryfino,

♦ wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w domach pomocy społecznej

♦ dofinansowanie dodatkowych szkoleń kadry terapeutycznej, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych oraz innych osób zajmujących się pomocą uzależnionym i współuzależnionym,

♦ tworzenie lub wspieranie oferty pomocy dla osób niesłyszących mających problem alkoholowy a w szczególności finansowanie pracy tłumaczy migowych podczas kontaktu osoby niesłyszącej z placówką leczenia uzależnień

♦ doposażenie placówki leczenia odwykowego w sprzęt i materiały niezbędne do prowadzenia terapii,

♦ finansowanie przeprowadzania badań przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu: lekarza psychiatrę i psychologa

♦ finansowanie superwizji pracy specjalistów i instruktorów terapii uzależnień oraz osób pozostających w programie szkolenia

6.2 Kierunki działań do celu szczegółowego 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

♦ prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w tym:

- wydatki eksploatacyjne związane z utrzymaniem i działalnością Punktu Informacyjno -Konsultacyjnego

- finansowanie prowadzonych konsultacji specjalistycznych (psycholog, terapeuta, prawnik, itp.),

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013

- finansowanie trzech etatów osób realizujących Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

- prowadzenie dyżurów telefonicznych oraz telefonicznych konsultacji specjalistycznych,

- szkolenie pracowników Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania uzależnieniom, zjawiskom przemocy w rodzinie oraz innym patologiom społecznym,

- zakup materiałów informacyjnych i edukacyjnych na potrzeby Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego.

◆ zapewnienie osobom współuzależnionym i innym członkom rodziny uzależnionego możliwości udziału w programach terapeutycznych i współdziałanie w tym zakresie z placówką odwykową lub innym podmiotem prowadzącym ww. programy,

◆ organizowanie w terapii podstawowej osób uzależnionych sesji rodzinnych i spotkań konsultacyjnych dla rodzin,

◆ organizowanie i/lub finansowanie dla rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy warsztatów np. komunikacji rodzinnej, umiejętności wychowawczych, bliskości,

◆ finansowanie pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików

◆ zapewnienie funkcjonowania istniejących świetlic socjoterapeutycznych i innych placówek opiekuńczo – wychowawczych realizujących program socjoterapeutyczny, podejmujących działania na rzecz dożywiania dzieci

◆ finansowanie prowadzenia zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym

◆ organizowanie i/lub dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych, dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym

◆ organizowanie i/lub finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych.

◆ organizowanie i/lub finansowanie specjalistycznych szkoleń w zakresie FAS – Płodowego Zespołu Alkoholowego skierowanych do osób, które zajmują się pomocą dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym

◆ organizowanie i/lub finansowanie diagnozy i terapii dzieci z FAS – Płodowym Zespołem Alkoholowym

◆ realizacja i finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie

♦ doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie kompetencji osób zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie

6.3 Kierunki działań do celu szczegółowego 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

6.3.1 Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży:

♦ prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych działań z zakresu profilaktyki m.in. poprzez:

- organizowanie i/lub finansowanie: kampanii edukacyjnych, dyskusji, pogadanek, warsztatów, konkursów dotyczących szkodliwości nadużywania alkoholu, wskazania zdrowego stylu życia, itp.

♦ wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych,

♦ realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży

♦ organizowanie i/lub finansowanie festynów, pikników mających na celu ukazanie alternatywnego spędzania wolnego czasu

♦ realizowanie programów profilaktycznych mających na celu m.in. promocję zdrowego stylu życia i zapewnienie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, w tym organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży uczestniczących w tych programach,

♦ inicjowanie i wspieranie różnorodnych form kształcenia w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów szkolnych i wychowawców,

♦ podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,

6.3.2 Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej:

◆ systematyczne prowadzenie edukacji społeczności lokalnej zmierzającej do zmiany postaw społecznych w szczególności poprzez:

- rozpowszechnianie materiałów z informacjami o ofercie pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych /ulotki, tablice informacyjne, strony internetowe/

- prowadzenie medialnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych

- prowadzenie lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych z wykorzystaniem ulotek, broszur i materiałów o tematyce alkoholowej

- budowanie lokalnych koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a także w ramach porozumień z innymi samorządami lokalnymi

- wspieranie edukacji społeczności lokalnej poprzez prenumeratę specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji

◆ podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

◆ współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami i innymi podmiotami celem promocji i propagowania trzeźwego stylu życia

◆ inicjowanie działań na rzecz systematycznego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy policji i straży miejskiej w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych

6.3.3 Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców:

◆ organizowanie lokalnych i regionalnych kampanii i innych działań edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców

◆ prowadzenie edukacji z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych

◆ nawiązanie współpracy z policją w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości

◆ nawiązanie współpracy z mediami lokalnymi w celu informowania społeczności o działaniach prowadzonych na rzecz trzeźwości kierowców

6.3.4 Działania na rzecz bezpieczeństwa w miejscach publicznych:

- ◆ podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb społecznych kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi
- ◆ wdrożenie wspólnie z policją i strażą miejską działań, które zmniejszają zjawisko spożywania napojów alkoholowych na terenie kąpielisk

6.3.5 Działania na rzecz ograniczania populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie:

- ◆ finansowanie szkoleń dla personelu medycznego w obszarze WRKI (Wczesnej Diagnostyki i Krótkiej Interwencji)
- ◆ zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dla personelu medycznego i pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej

6.4 Kierunki działań do celu szczegółowego 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- ◆ wspieranie materialne, edukacyjne i lokalowe podmiotów zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych i działających na rzecz mieszkańców gminy Gryfino
- ◆ wspieranie działań podejmowanych przez stowarzyszenia na rzecz promowania abstynencji i trzeźwego stylu życia
- ◆ dofinansowanie zajęć terapeutycznych, treningów umiejętności społecznych i programów pomocy psychologicznej dla klubów abstynenta
- ◆ współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami i innymi podmiotami poprzez przekazywanie im zadań do realizacji wynikających z niniejszego programu
- ◆ nawiązanie współpracy z izbą wytrzeźwień celem wspólnego podejmowania działań zmierzających do rozwiązywania problemów alkoholowych
- ◆ finansowanie realizowanych dodatkowych programów skierowanych do osób zatrzymanych w izbie wytrzeźwień

6.5 Kierunki działań do celu szczegółowego 5.

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013

Zadaniem własnym gminy jest podejmowanie działań w związku z naruszeniem przepisów dotyczących zakazu reklamy napojów alkoholowych /art. 13¹ / oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw /art. 15/ oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. Metodami realizacji powyższych zadań są:

◆ kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania przepisów ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. z 2012r. poz. 1356/ przez upoważnionych pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie, funkcjonariuszy Straży Miejskiej oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

◆ występowanie w uzasadnionych przypadkach przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w ww. sprawach

7. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana została na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- a) inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- b) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- c) opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych zgodnie z lokalizacją punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy
- d) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych

Za udział w posiedzeniach całej Komisji oraz pracach zespołów problemowych Komisji Rada Miejska ustala wynagrodzenie w wysokości ¼ diety sołtysa biorącego udział w sesji Rady Miejskiej Gryfino.

8. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy do Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie.

9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania programu będące w kompetencjach jednostek samorządu terytorialnego są finansowane ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzących tę sprzedaż przedsiębiorców oraz dodatkowo w miarę możliwości z innych środków własnych Gminy.

Spis wykresów i tabel

Wykres nr 1. Liczba udzielonych porad w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym w latach 2008 – 2012	4
Wykres nr 2. Liczba osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem podjęcia czynności zmierzających do zastosowania leczenia odwykowego w latach 2008 – 2012.....	4
Wykres nr 3. Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Gryfinie celem nałożenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w latach 2008 – 2012	4